

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1071 ²	Τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου (Ἐβρ. 13,7-16) Σάββατο 2 Μαΐου 2015 (2004)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ὑπακοὴ ἀλλὰ καὶ ἀντίστασις

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, ἐορτάζει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Πρὶν 1.600 περίπου χρόνια στὴν Ἀλεξάνδρεια, τὴν ἡμέρα αὐτή, οἱ Χριστιανοὶ πῆγαν στὸν τάφο του, τὸν ἔσκαψαν καὶ ἔβγαλαν τὰ τίμια λείψανά του, τὰ πανεύουσμα λείψανα ἐνὸς ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους προμάχους καὶ ἥρωες τῆς πίστεώς μας. Σήμερα λοιπὸν εἶνε ἡ **ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου** πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Ὁ ἀπόστολος τῆς σημερινῆς ἐορτῆς (Ἐβρ. 13,7-16) μᾶς λέει, ὅτι ὁ χριστιανικὸς λαὸς δὲν πρέπει νὰ λησμονῆ τὸ παρελθόν του, ἐκείνους ποὺ ἔδωσαν τὸν ἑαυτό τους γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν πίστι. Γι' αὐτὸ ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία στὸν πρῶτο στίχο τοῦ ἀποστόλου λέει: «*Μνημονεύετε (=νὰ θυμᾶστε διαρκῶς) τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ*» (ἔ.ἀ. 13,7). Καὶ στὸ στίχο ποὺ ἀκολουθεῖ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποστολικὴ αὐτὴ περικοπὴ μᾶς ὑπενθυμίζει ἓνα ἄλλο καθῆκον. Ὅχι πλὴν πρὸς τοὺς νεκροὺς ἀλλὰ πρὸς τοὺς ζῶντας, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν πνευματικὴ, ἐκκλησιαστικὴ καὶ πολιτικὴ ἡγεσία μας. Τὸ καθῆκον αὐτὸ συνοψίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸ ῥητὸ «*Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε*» (ἔ.ἀ. 13,17). Κ' ἐμεῖς τὸ συνοψίζουμε σὲ μία λέξι, τὴ λέξι **ὑπακοή**.

–Ὑπακοὴ τώρα; Στὸν αἰῶνα ποὺ **οἱ παντιέρες τοῦ φιλελευθερισμοῦ ἀνεμίζουν**, ἔρχεσαι σύ, καθυστερημένος ἱεροκῆρυκας, καὶ συνιστᾶς νὰ ζοῦμε σὲ ὑποδούλωσι;...

Κάντε, ἀγαπητοί μου, λίγη ὑπομονὴ νὰ δώσουμε τὴν ὀρθὴ ἔννοια τῆς ὑπακοῆς. Διότι ὑπάρχει **σύγχυσι**· ἐνῶ λέμε τὴν ἴδια λέξι, τῆς δίνουμε ὁ καθένας διαφορετικὸ νόημα. Τί ἐννοοῦμε, λοιπόν, λέγοντας ὑπακοή;

Ὑπακούετε! ἀκοῦμε φωνὴ ἀπὸ τὸ οὐρανό. Σὲ ποιόν; **Στὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν**. Ἄν ὑπάρχη ἓνας, ποὺ τοῦ ὀφείλουμε **ἀπόλυ-**

τὴ ὑπακοή, αὐτὸς εἶνε ὁ Χριστός. Ποιὸς δὲν συμφωνεῖ σ' αὐτό; Ἡ φωνὴ ἔρχεται ἀπὸ τὸ ὑπερέραν, καὶ ἡ σύστασις γιὰ τὸ Χριστὸ δίδεται δύο φορές· μία πάνω ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ Ἰορδάνου, κι ἄλλη μία πάνω ἀπὸ τὸ Θαβώρ, ὅταν ὁ οὐράνιος Πατὴρ εἶπε «*Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε*» (Ματθ. 17,5. Μάρκ. 9,7. Λουκ. 9,35).

Φανταστῆτε, ἀγαπητοί μου, ποιὸς θὰ ἦταν ὁ κόσμος, **ἂν ὅλοι ὑπακούαμε** στὰ διδάγματα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἂν ἀνοίγαμε τ' αὐτάκια μας ν' ἀκούσουμε τὰ λόγια του. Καὶ δὲν ἀρκεῖ βέβαια μόνο αὐτό. Διότι τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶνε ἀπλῶς μιὰ φιλολογία καὶ ἓνα κήρυγμα. Φανταστῆτε νὰ γίνονταν τὰ λόγια του ζωὴ καὶ πρᾶξις στὴ ζωὴ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς κοινωνίας. Πῶς θὰ ἦταν τότε ὁ κόσμος! Ὑπενθυμίζω ἓνα καὶ μόνο λόγο του, τὸ «*Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους*» (Ἰω. 13,34. Α' Ἰω. 3,11· 4,7. Β' Ἰωάν. 5), τὶς δύο ἐκεῖνες λέξεις πάνω στὶς ὁποῖες στηρίζεται κάθε ἀληθινὸς πολιτισμὸς. Ποιὸς διαφωνεῖ, ὅτι αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ φάρμακο τῆς κοινωνίας μας ποὺ νοσεῖ βαρύτατα; Ἄν ὁ κόσμος ὑπήκουε στὸ Χριστό, ὡς τότε αὐτὴ ἡ γῆ θὰ γινόταν παράδεισος, κατοικία ἀγγέλων. Τὰ ἐγκλήματα θὰ σταματοῦσαν, οἱ φυλακὲς θὰ ὑψωναν λευκὲς σημαῖες. Ἡ λέξι «πόλεμος» θὰ ἦταν πλέον λησμονημένη· ἡ μάνα καὶ ἡ σύζυγος δὲν θὰ ἔτρεμαν γιὰ τὸ παιδί καὶ τὸν ἄντρα τους μήπως τὸ σῶμα του γίνη κουφάρι ἐκεῖ ποὺ οἱ μεγάλοι διαπληκτίζονται γιὰ τὰ συμφέροντά τους. Δὲν θὰ ὑπῆρχε πόλεμος· θὰ βασίλευε εἰρήνη, γλυκὺ ὄνομα καὶ γλυκύτερο πρᾶγμα! Αὐτὴ τὴν εἰρήνη ὅμως δὲν θὰ τὴν ἀπολαύσῃ ὁ κόσμος παρὰ μόνο ὅταν πέση γονατιστὸς μπρὸς στὸν Ἰεσταυρωμένο κι ἀκούσῃ ἀπὸ τὰ πανάχραντα χεῖλη του τὸ «*Εἰρήνη ὑμῖν*» (Ἰω. 20,19,21,26). Ἡ εἰρήνη μόνο ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο ἐκπηγάξει, ὡς ποταμὸς μεγάλος, ποὺ τὰ ρεῖθρα του, κατὰ τὸν προφήτη Ἰεζεκιήλ (βλ. κεφ. 47ο), κατακλύζουν ὅλη τὴν ἄνυ-

δρη γῆ καὶ τὴ μεταβάλλουν σὲ κῆπο μὲ εὐώδη ἄνθη καὶ ὠραίους καρπούς.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ὑπακοῆς στὸ Χριστό, ἀκούγεται, ἀδελφοί μου, ἡ προσταγὴ τῆς Ἐκκλησίας: **Ὑπακούετε καὶ σὲ ἀνθρώπους!** Παιδιά, ὑπακούετε στοὺς γονεῖς σας. Γυναῖκες, ὑπακούετε στοὺς ἄντρες σας. Μαθηταί, ὑπακούετε στοὺς δασκάλους καὶ καθηγητὰς σας. Στρατιῶτες, ὑπακούετε στοὺς ἀξιωματικούς σας. Πολῖτες, ὑπακούετε στὶς ἀρχές καὶ ἐξουσίες τοῦ κράτους. Κ' ἐσεῖς λαϊκοί, νὰ ὑπακούετε στοὺς ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας.

—Μπᾶ! Ἐσὺ τὸ λές αὐτό; Ἐσὺ ὁ ἐπαναστάτης, ἔρχεσαι τώρα νὰ μᾶς διδάξης ὑπακοὴ στοὺς ἄρχοντας πολιτείας καὶ ἐκκλησίας;...

Παρακαλῶ, κάντε λίγο ὑπομονὴ καὶ θὰ δῆτε, ὅτι ἐδῶ ὑπάρχει μία παρεξήγησις. Διδάσκω, ἀδελφοί μου, ὑπακοὴ τριάντα ὀλόκληρα χρόνια· καὶ θὰ ἐξακολουθῶ νὰ τὴ διδάσκω ἕως ὅτου ὁ Θεὸς μὲ ἀφήνει ἀκόμα στὴ ζωὴ, ἀκολουθώντας τὰ διδάγματα τῶν ἁγίων πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας. Διδάσκω ὑπακοὴ· κι ἂν ἔγραφα τὴ λέξι ὑπακοὴ, θὰ τὴν ὑπογράμμιζα μὲ κόκκινο μολύβι, μὲ τὸ αἷμα τοῦ Ἐσταυρωμένου. Διδάσκω καὶ λέω· Ὑπακοὴ ἀπόλυτος, ἕκατὸ τοῖς ἕκατό, στὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἡ δὲ ἄλλη ὑπακοὴ, ἡ ὑπακοὴ στοὺς ἀνθρώπους, εἶνε ὑπακοὴ σχετική. Ἐξηγοῦμαι. Θὰ ὑπακούης, παιδί μου, στὸν πατέρα σου. Ἄν ὅμως ὁ πατέρας σου πῆ—μὴ γένοιτο—, νὰ πᾶς τὴ νύχτα νὰ ἀτιμάσῃς καὶ νὰ κλέψῃς, τότε δὲν πρέπει νὰ τὸν ὑπακούσῃς. Θὰ ὑπακούης, ἐσὺ κόρη, στὴ μητέρα σου, ἐφ' ὅσον σὲ διδάσκει τὰ ὀρθὰ καὶ πρέπει. Ἄν ὅμως ἡ μάνα γίνῃ μέγαιρα καὶ μαστροπὸς καὶ σὲ σπρώχνῃ νὰ συνάψῃς σχέσεις ἀνήθικες καὶ διεφθαρμένες, τότε εἶνε ἡ περίπτωση πού δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὴν ὑπακούσῃς. Αὐτὸ πρέπει νὰ πράξῃ καὶ ὁ μαθητής, ἐὰν κάποιος δάσκαλος διδάσκῃ ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἴδιο ἐπίσης καὶ ὁ στρατιώτης, ἂν στὸ στρατὸ ὑπάρχῃ βαθμοφόρος πού ἐν ὀνόματι τῆς ἐξουσίας προτρέπῃ σὲ κάποια φαύλη καὶ ἀνήθικη ἐνέργεια. Ἐπίσης καὶ ὁ πολίτης, ὅταν ἡ ἐξουσία πηγαίνει κόντρα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Καὶ τὸ ἴδιο—προχωρῶ ἀκόμα— πρέπει νὰ κάνῃ καὶ ὁ λαϊκός, ὅταν οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἀρχές δὲν βαδίζουν ἐπάνω στὸν θεῖο κανόνα, στὰ αἰώνια θέσφατα πού παρέδωσαν οἱ πατέρες μας. Ἔτσι τίθεται, ἀγαπητοί μου, ἡ ὑπακοὴ. Διότι στὶς περιπτώσεις αὐτὲς ἔχει πλέον ἰσχύ ἕνας ἄλλος λόγος τῆς Καινῆς Διαθήκης πού λέει: *«Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις»*,

πρέπει νὰ ὑπακούουμε περισσότερο στὸ Θεὸ παρά στοὺς ἀνθρώπους (Πράξ. 5,29).

Συνοψίζω καὶ λέω. Ὑπακοὴ ἀπόλυτη, ἕκατὸ τοῖς ἕκατό, στὸ Χριστό· ὑπακοὴ σχετικὴ σὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα πού διαχειρίζονται εἴτε εὐδοκία εἴτε παραχωρήσει Θεοῦ μία ἐξουσία ἄνωθεν δεδομένη.

—Μὰ ἔχουμε τέτοια παραδείγματα;...

Τέτοιο παράδειγμα μᾶς δίδει ὁ ἅγιος **Ἀθανάσιος**, πού ἐορτάζει σήμερα. Εἶνε παράδειγμα ἀφ' ἑνὸς ὑπακοῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡρωϊκῆς **ἀντιστάσεως**. Ὑπήκουε στοὺς γονεῖς του ὅταν ἦταν μικρός, προτοῦ μείνῃ ὀρφανός. Ὑπήκουε, ἐγγράμματος αὐτός, στὸν ἀγράμματο πνευματικὸ του πατέρα, τὸν ἅγιο Ἀντώνιο. Ὑπήκουε ἔπειτα ὡς διάκονος στὸν ἐπίσκοπό του, τὸν ἅγιο Ἀλέξανδρο ἐπίσκοπο Ἀλεξανδρείας. Ὑπήκουε στοὺς πατέρας καὶ τὶς Συνόδους. Ἀλλὰ ὁ ἴδιος, πού ἐκήρυττε ὑπακοὴ, ὁ ἴδιος γινόταν ἐπαναστάτης καὶ ἔλεγε **ὄχι**. Δίδαξε ἐπανάστασι ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Ἐπανάστασι ἐναντίον ἀπίστων, φαύλων καὶ διεφθαρμένων ἐπισκόπων. Ἐπανάστασι ἐναντίον τῆς φαυλότητος καὶ παρανομίας. Ἐπανάστασι ἐναντίον αὐτοκρατόρων· πέντε αὐτοκράτορες τὸν κυνήγησαν. Μέσ' στὶς τρύπες, στὰ ποτάμια, στοὺς πάγους, ἔμεινε μέχρι τέλους ἀλύγιστος. Ἔνας αὐτός, ἐναντίον ἑνὸς κόσμου πλάνης καὶ ἁμαρτίας. Ἔτσι μᾶς ἄφησε τὸ παράδειγμα τῆς ἀντιστάσεως. Τῆς ἀντιστάσεως, πού εἶνε γνώρισμα τῶν εὐγενῶν ψυχῶν. Τῆς ἀντιστάσεως, πού πρέπει νὰ προβάλουμε ὅλοι μας, καὶ ὡς φυλὴ καὶ ὡς ἔθνος, ἂν τὸ καλέσουν οἱ περιστάσεις. Ἄμποτε τὰ παιδιὰ σας καὶ τὰ παιδιὰ τῶν παιδιῶν σας νὰ βλέπουν πάνω στὴν Ἀκρόπολι νὰ κυματίζει πάντα ἡ γαλανόλευκη ἑλληνικὴ σημαία· ἂν ὅμως ἔρθῃ μαύρη μέρα καὶ ἡ σημαία αὐτὴ καταβιβασθῇ, καὶ ἄλλες σημαῖες καὶ ἄλλες παντιέρες καὶ ἄλλα συνθήματα ἐπικρατήσουν, ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀπὸ τοὺς τάφους του, ἀπὸ τὰ βουνά του, ἀπὸ τὶς θάλασσές του, ἀπὸ παντοῦ, θὰ ὑψώσῃ τὸ ἀνάστημά του καὶ θ' ἀντισταθῇ. Διότι καθῆκον ἱερὸ εἶνε ἡ ὑπακοὴ στοὺς ἀξιότους ἡγέτας, ἀλλ' ἐπίσης ἱερὸ καθῆκον εἶνε καὶ ἡ ἀντίστασις ἐναντίον πάσης ξένης καὶ φαύλης ἀξιώσεως. Καὶ τῆς ἱερᾶς αὐτῆς ἀντιστάσεως κάθε θῦμα εἶνε ἱερὸ καὶ σεβαστό.

Ἔτσι νὰ ζήσουμε καὶ νὰ πολιτευθοῦμε, ἀδελφοί μου, ὑπακούοντας στὸ Θεὸ καὶ σὲ κάθε νόμιμη ἐξουσία, γιὰ νὰ ἔχουμε τὴν εὐλογία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αἰῶνας αἰώνων· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**